

2. Теорія і методика навчання

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ДРУКОВАНИХ ДИДАКТИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ

Паршукова Л.М.

старший викладач кафедри інформатики та інформаційно-комунікаційних
технологій

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м. Умань, Україна

Сучасний етап розвитку педагогічної освіти у ВНЗ зумовлює новий рівень методології процесу навчання, одним з основних завдань якого є підготовка мобільного компетентного педагога. Серед умов компетентної педагогічної діяльності вчителя – гармонійне поєднання фахових знань, методики і дидактики викладання, конструктивних і організаторських умінь, культури педагогічного спілкування, а також прийомів та засобів особистісно-професійного саморозвитку, самовдосконалення, самореалізації.

Підготовка майбутнього вчителя інформатики до фахової діяльності у педагогічному ВНЗ здійснюється: в процесі теоретичної (лекційні, семінарські заняття) і практичної (практичні й лабораторні заняття, обчислювальна практика) підготовки; при проходженні педагогічних практик у загальноосвітніх навчальних закладах; при написанні курсової роботи з методики навчання інформатики; при виконанні випускної кваліфікаційної роботи за фахом «Інформатика» тощо. Для активної участі студента у фаховій підготовці важливо розвивати у нього професійне мислення, характеристиками якого є, наприклад, критичне ставлення до досягнутого, здатність встановлювати міжпредметні аналогії, пропонувати нове та науково обґрунтовувати його зв'язки з раніше здобутими знаннями.

Згідно з особистісно-діяльнісним підходом студент ґрунтовно опановує знання лише тоді, коли він реально бачить доцільність цих знань для майбутньої професії та може зробити їх засобом власної діяльності.

Методика навчання інформатики як наука тісно пов'язана з концепцією навчального процесу, його основними компонентами, які й становлять сукупність об'єктів вивчення та дослідження.

Методика навчання інформатики базується на системі дидактичних принципів загальної дидактики, які також підлягають переусвідомленню і конкретизації стосовно матеріалу інформатики. Особливість методики навчання інформатики виявляється в тому, що інформатика, як наука і як навчальний предмет, бурхливо розвивається та змінюється. У зв'язку з цим існує потреба постійно узгоджувати зміст навчання з досягненнями у розвитку науки і техніки.

У процесі дослідження виявлено, що для реалізації особистісно-орієнтованого навчання необхідно забезпечити вчителя дидактичними засобами для оперативного використання на уроках інформатики. Дані засоби мають за мету організацію та управління процесом пізнавальної діяльності школярів, учнів – засобами учіння, які стимулюють, активізують самостійну навчально-пізнавальну діяльність на уроках, сприяють підвищенню ефективності навчання в цілому і забезпечують особистісний розвиток учня. У зв'язку з цим на лабораторних роботах з курсу «Методика навчання інформатики» актуалізується ідея розробки сукупності друкованих засобів навчання, що утворювали б цілісну систему, були розроблені за єдиною методичною схемою та підпорядковувалися єдиній дидактичній меті.

Стимулюючий вплив на пізнавальний інтерес студентів педагогічного вузу до розробки дидактичних засобів навчання інформатики роблять творчі роботи, які активізують емоційно-вольові і інтелектуальні психологічні процеси, сприяють формуванню творчих можливостей студента. Творчі роботи включають не лише пошук своєрідних і кращих рішень пізнавальної задачі, але,

як правило, виражені в реально видимих результатах, які потім представляють на різних заходах.

У своїй роботі ми велику увагу приділяємо дослідницькій роботі студентів. Ми застосовуємо метод проектів, який в комплексі здійснює формування і вдосконалення самоорганізації діяльності студентів і покращує ефективність навчального процесу. Спільна схема виконання проекту така: викладач ставить завдання, тим самим обкреслюючи заплановані результати навчання та початкові дані. Потім створюються творчі групи, які намічають проміжні завдання, шукають необхідний матеріал, діють, проявляють свою творчість, показують свої знання, створюють свої проекти [3, с. 34].

Мета дидактичних засобів - сприяти підвищенню ефективності навчання школярів і рівня їхнього творчого розвитку. Впровадження методики розробки авторських дидактичних засобів в практику навчального процесу сприяє вирішенню таких завдань: розвитку мислення студентів; міцному засвоєнню теоретичних положень, а також набуттю практичних умінь і навичок komponування не тільки типових, але і розвиваючих, творчих задач; оволодінню алгоритмами пропорційного розподілу навчального матеріалу; контролю за ходом навчання школярів і формуванню в них умінь і навичок самоконтролю. Дидактичні засоби інформатичного спрямування мають відповідати таким вимогам: відбивати всі теми шкільного курсу інформатики; бути зрозумілими, доступними і цікавими кожному учневі, містити диференційовані завдання, розраховані на тих учнів, яким складніше дається сприймання і засвоєння матеріалу; стати «настільною книгою» школяра (використовуватись на кожному уроці змінюючи або доповнюючи один одного, але не дублюючи) та регулярно перевірятися вчителем [1, с. 24].

Метою такої студентської творчої роботи є:

1. з'ясування рівня підготовки студента до самостійної роботи з набутого фаху;
2. систематизація, закріплення, поглиблення і розширення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок з фахової підготовки;

3. розвиток умінь і навичок ведення самостійного наукового та педагогічного пошуку.

Ми вважаємо, що студент, у якого будуть сформовані елементарні риси дослідника, трудитиметься ефективніше, принесе більше користі суспільству. Це допоможе успішніше навчатися, глибше осмислювати навчальні дисципліни.

Таким чином, підготовка майбутнього вчителя інформатики до фахової діяльності насамперед означає навчити застосовувати дидактичні засоби у практичній діяльності, що забезпечить можливість рішення більшого числа різних завдань за меншу кількість часу й, як наслідок, позитивно позначиться на якості підготовки школяра.

Література:

1. Паршукова Л.М. Дидактичні матеріали з інформатики / Навчально-методичний посібник/Л. М. Паршукова//Уманський державний педагогічний університет. Умань. 2015. – 79 с. Режим доступу: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/4605>
2. Паршукова Л.М. Розробка дидактичних і методичних засобів з інформатики/ Л.М. Паршукова // тези доповідей II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції. - Умань.-2014.- С. 33-36 /Режим доступу: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/2764>